

Görög és etruszk művészet Egerben

A Heves megye és testvérmegyéje, a francia Loire-Atlantique megye közti kulturális együttműködés keretében a nantes-i Musée Dobrée anyagából 2008 májusában kiállítás nyílt meg az egeri Dobó István Vármúzeumban. A francia múzeum antik kiállítási anyagának mintegy harmadát, több mint száz tárgyat küldött tiszteletet parancsoló nagylelkűséggel Egerbe. Túlnyomó részük kerámia, de reprezentatív darabok mutatják be a görög terrakotta-szobrászatot, a domborműves etruszk sír-urnákat és az etruszk bronzedények művészetét is. A Musée Dobrée nem tartozik a nagy francia múzeumok közé, de részben a Louvre és a párizsi Iparművészeti Múzeum letétjeként, részben lokálpatrióta adományokból kiemelkedő értékű művek is kerültek az egeri látogatók szeme elé, köztük nem egy olyan, amelynek párja hiányzik a hazai gyűjteményekből. Elég itt közülük egy Kr. e. 6. század elejei athéni feketealakos állatfrízes edényre, egy 500 körül a korszak egyik vezető festője által díszített vörösalakos csészére, spártai és boiótiai műhelyekben készült vázákra, korinthusi példányokra és etruszk utánzataikra, az etruszk bucchero kerámia különlegesen gazdag és változatos sorozatára, a 4. századi athéni, dél-itáliai és etruszk vörösalakos vázaművészet jellegzetes darabjaira utalni, vagy az olyan, ikonográfiai érdekességük miatt kiemelkedő darabokat említeni, mint egy athéni feketealakos amphora Théseus és a Minótauros harcának, egy lékythos Oidipus és a szfinx találkozásának ábrázolásával.

A művek nagy része a 19. század legnagyobb magángyűjteményéből, Campana márkinak (1808–1880), a Vatikán zálogháza egykori, később csődbe jutott igazgatójának a gyűjteményéből származnak, amelynek legszebb 800 darabját az

előválasztás jogán az Ermitázs, néhány darabját a brüsszeli Musée Cinquantenaire, a többi mintegy 12 000 darabot III. Napóleon vette meg, hogy a róla elnevezett múzeumot díszítse, de a császár bukása után a Louvre vette át őket, és a gyűjtemény legértékesebbnek ítélt harmadát megtartva, a többit letétként több mint száz francia múzeum közt osztotta szét.

A kiállítás azonban nemcsak művészeti és művelődéstörténeti érdekessége miatt érdemel kiemelt említést. Mint ismeretes, Magyarországon a Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményén kívül egyedül a debreceni Déri Múzeumban láthatók a Pannonián kívül talált ókori műtárgyak eredeti példányai. Követendő példakép az egeri múzeumnak az a gesztusa, amellyel egy gyűjtési körétől látszólag távol álló, de valójában az európai művészeti kultúra alapját képező műtárgyegyüttes bemutatására vállalkozott, kiszélesítve azoknak a körét, akik az antik művészetek eredeti alkotásaival megismerkedhetnek.

A kiállítás rendezése jól áttekinthető, a minden lényeges ponton eligazító feliratok bősége indokolt. Fogalmazásuk, mint a kiállítást kísérő katalógus szövegéé is, a francia múzeum munkatársaitól származik, de nem maradhat említetlenül a szokatlan feladattal kiválóan megbirkózó egeri kurátor, H. Szilasi Ágota és a katalógus mintaszerű munkát végző grafikai tervezője, Törő Anikó.

A jól sikerült egeri kezdeményezés újra ráirányíthatja a figyelmet a Szépművészeti Múzeumnak arra a feladatára, hogy raktári anyagából rendszeresen kiállításokat szervezzen az ország nagyobb városaiban.

Sz. J. Gy.